

TRGOVSKI LIŠT

Časopis za trgovino, industrijo in

Ljubljana

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje
45 D, mesečno 15 L

Licejska knjižnica

za pol leta 90 D, za četrt leta
45 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 7. februarja 1925.

št. 552.

ŠTEV. 16.

Trgovska kriza na Dunaju in sodišča.

Stiki naših trgovskih krogov z Dunajem so še tako ozki, da nemara ne bo odveč, ako sporočimo naši javnosti to, kar piše predsednik dunajskega trgovskega sodišča dr. Engel v Deutscher Jur. Zeit. (Berolin) o vplivu krize lanskega leta na poslovno delo pri dunajskih sodiščih.

Jasno je, da se porodi tim več sodnih pravnih, čim hujska je gospodarska kriza. Za trgovce pride tudi še število poravnjav kot predkonkurznega postopanja v poštev. Oboje, pravde in poravnave, so v l. 1924. na Dunaju silno narastle.

Tako je bilo tam v letu 1923. pravnih pri dunajskem samostojnem trgovinskem sodišču (nalik našemu deželnemu sodišču v Ljubljani) 16.176, pri samostojnem okrajnem sodišču za trgovinske zadeve pa 6130 pravnih, skupaj 22.306. Takrat je sodilo okrajno sodišče v zadevah do 1.000.000 n. a. K. v pravnih nad tem zneskom pa trgovinsko sodišče. V februarju 1924 pa se je zakonito zvišala meja za pristojnost okrajnega sodišča od 1.000.000 na 15.000.000 n. a. K. Splošno se je pričakovalo, da bodo vsled tega zborna sodišča, torej tudi trgovinsko sodišče zelo razbremenjena. V resnici pa je bilo narobe! Navzlic temu, da so oddali vse pravde izpod 15.000.000 nemških av. kron predmetne vrednosti od trgovinskega sodišča na Dunaju tamkajšnjemu okrajnemu sodišču, imeli so v l. 1924. vendar še več pravnih kakor prejšnje leto, namreč 16.398, a

število pravnih pri okrajnem sodišču za trgovinske stvari je poskočilo od 6130 na 24.336. Skupno število pravnih pri obeh sodiščih, ki je znašalo v l. 1923. 22.306, se je v letu 1924. zvišalo na 40.734; iz tega se sme sklepati, da je trgovska kriza na Dunaju v letu 1924. postala v primeru z letom 1923. skoraj za 100 % hujska.

To se pa razvidi že jasneje iz statistike poravnalnega postopanja. Poravnalni red je stopil za vso Avstrijo v drugem letu svetovne vojne 1. januarja 1915, v veljavo. Število vseh predkonkurznih poravnjav pri dunajskem trgovinskem sodišču od l. 1915. do l. 1923. je znašalo skupno 633, v l. 1924. pa 1228, torej malodane še enkrat toliko kakor v vseh prejšnjih 9 letih skupaj. Pri vsem tem smatrajo merodajni krogi, da bo treba poravnalno postopanje čim prej reformirati: Najmanjši poravnalni ponudki naj bi se zvišali na 35%; poravnalno postopanje naj ne bo dopustno, če se je trgovec nahajal pred manj kot enim letom v poravnalnem postopanju; poravnalno postopanje naj oživi, če se pri poravnavi prevzete dolžnosti ali sploh ne izpolnijo ali pa ne pravočasno.

Zanimivo bi bilo razgledati se po statistiki naših zbornih sodišč, da vidimo, kako je s temi rečmi pri naših trgovcih. Kdaj bomo čakali oficialno priobčevanje statističnih podatkov v naši državi?

potniki iz ene pogodbeno države oproščeni vseh neposrednih davkov za kupčije, izvršene v območju druge pogodbeno države. Tako so bili, na primer po določbah predvojnih pogodb trgovski potniki in agenti iz Nemčije oproščeni vseh neposrednih davkov za kupčije, sklenjene v Avstro-Ogrski monarhiji. Obratno so imeli isto davčno olajšavo trgovski potniki iz Avstro-Ogrske.

Nasproti temu vsebujejo druge pogodbe (švicarske, švedske, norveške, danske, ruske itd.) določilo, ki je dovoljevalo obdačevanje trgovskih potnikov za kupčije, sklenjene na teritoriju dotičnih držav. Tako, na primer so nemški trgovski potniki vedno plačevali davke za kupčije, sklenjene v Švici.

Ako uvažujemo, da ima vsaka odredba pogodbe, odnosno bi pač morala imeti svoj *raison d'être*, je umestno in potrebno, da se vprašamo, kakšni razlogi so mogli povzročiti neenako rešitev enega in istega vprašanja. Odgovor na to vprašanje ni težak, ako se upoštevajo gospodarske, v glavnem pa trgovske prilike v posameznih državah. Upoštevaje konkretnih trgovskih prilik v posameznih državah nas navaja do sledečega sklepa:

Države, iz katerih, so trgovski potniki jako aktivni v področju drugih držav, bodo vedno težile za tem, da se sprejme v trgovsko pogodbo določilo o medsebojnem opraskanju trgovskih potnikov. To stremljenje je od njihove strani povsem upravičeno: izguba na davkih, koje utrpe vsled oprostitve tujih trgovskih potnikov od davka v svoji državi, je vedno manjša od onega davka, katerega bi morali njihovi potniki plačati za kupčije, katere sklenejo v inozemstvu, tako da znači pravna reciprociteta, katero nudijo, za nje v praksi odločno dobiček.

Povsem drugačen je položaj v tej zadevi v državah, iz katere trgovski potniki niso v zadostni meri aktivni na tujih tržiščih. Pri takih (neaktivnih) državah bi bil davek, katerega bi pobrale od tujih trgovskih potnikov, večji od onega, katerega bi plačali njeni trgovski potniki v inozemstvu. — S tega stališča je popolnoma razumljivo, da take države sprejemajo v svoje trgovske pogodbe določila, ki dopuščajo vzajemno obdačevanje obojestranskih trgovskih potnikov in agentov.

Ko smo razložili razloge, ki govore v prilog ene ali druge solucije, umestno je, da vprašamo: kakšna rešitev bo bila najprimernejša za naše konkretne prilike?

Poznavalci naših trgovskih zvez in odnošajev v inozemstvu ne bodo v dvomu za hiter in točen odgovor na to vprašanje.

Ako bi mi vodili statistiko o številu naših trgovskih potnikov, ki sklepajo kupčije v inozemstvu, in o številu tujih trgovskih potnikov, ki sklepajo kupčije pri nas, bi prišli brez dvoma do prepričanja, da je število zadnjih brez primere večje nego prvih. Dobri poznavalci naših trgovskih stikov z Avstrijo trdijo, da pride na 100 avstrijskih potnikov pri nas komaj 7 do 10 naših potnikov v Avstriji.

Pri tem položaju je jasno, da je za naše interese ugodnejša druga solucija, to je vzajemno obdačevanje obojestranskih trgovskih potnikov in agentov. Celokupna vsota davkov, katero bomo na tej podlagi pobrali, bo znatno večja od one, katero bodo naši trgovski potniki plačali za kupčije v inozemstvu.

Poleg tega razloga, ki je državno-fiskalnega značaja, obstoji še en razlog, ki dokazuje umestnost obdačevanja, namreč preprečena favorizacija tujih trgovskih potnikov napram onim domačinom, ki poslujejo na domačih tržiščih.

Naši trgovski potniki in agenti, ki poslujejo na domačih tržiščih, plačujejo v vsakem primeru davek od svojega posla, bodisi kot samostojni trgovci (agenti), bodisi kot nameščenci. Ako bi torej tuji trgovski potniki in agenti bili oproščeni od davka za kupčije, katere sklenejo pri nas, bi bili oni že samo vsled tega v neugodnejšem položaju. Pristaviti moramo še takoj, da favoriziranje tujih trgovskih potnikov in agentov potom davčne oprostitve tangira tudi interese naših trgovcev in industrijalcev, to je tudi oni so vsled omenjene davčne oprostitve v neugodnejšem položaju, in to na našem lastnem tržišču napram trgovcem in industrijalcem iz inozemstva.

Komaj je potrebno naglašati, da ni niti enega upravičenega razloga, ki bi nas mogel napotiti do tega, da favoriziramo tuje gospodarske kroge napram našim domačinom, nasprotno vsaka modra gospodarska politika mora imeti v tem oziru nasprotno težnjo.

Drugo vprašanje, s katerim se hočemo baviti povsem na kratko, je: na kakšen način naj se obdačujejo tuji trgovski potniki in agenti?

Brez dvoma bi bilo najprilnejše, da bi se vzel za podlago davka zaslužek, kateri jim dohaja iz njihovega poslovanja v naši državi, a kot merilo za višino tega zaslužka bi moglo služiti število in vrednost kupcij, sklenjenih v naši državi.

Iz mnogih davčno tehničnih razlogov ta način obdačevanja ni mogoč. Vsled tega se je v vseh državah uvedlo obdačevanje v obliki takse pri vidiranju legitimacijske karte, to je ob priliki, ko tuj trgovski potnik predloži svojo legitimacijsko karto na vidiranje, pobere davčno oblastvo takso za vidiranje. Višina takse je odvisna od časovne dobe, katero hoče pri nas prebiti in od števila firm, katere zastopa. Tako so na primer tuji trgovski potniki plačevali na Švedskem v predvojni dobi kot takso za vidiranje legitimacijske karte 100 kron mesečno, a za vsako novo firmo, katero so zastopali pa še pribitek po 50 kron.

Odtokanje zlata iz Amerike v Evropo.

Iz New Yorka izvemo: Zadnji mesec preteklega leta pomeni mejnik v zgodovini razmerja Amerike do Evrope. Tok zlata se je zlival neprestano skozi štiri leta iz Evrope v Ameriko in je nagromadil na prejšnji kupkovine še eno milijardo dolarjev. Ta tok se je začel sedaj polagoma obratovati nazaj. Prihodnji meseci bodo pokazali ali je odtokanje v obratni smeri, ki je bilo v zadnjih tednih leta 1924 večje, kakor ves zlati izvoz marsikakšnega vojnovega leta, posledica začasnih razmer ali pa ima trajne vzroke. Amerikanci so odhod zlata najprvo z veseljem pozdravili, potem jih je pa le začelo malo skrbeti. S stabilizacijo angleškega funta bo zlati dotok menda dobil normalno izmero. V članku »dober funt« smo govorili o potovanju Montagnja Normana v Ameriko, o stabilizaciji funta in o skupnem delu ameriškega in angleškega kapitala. Izvoz zlata v novih in palicah je znašal v decembru 40

Izvoz Jugoslavije leta 1924.

Sedaj so znani tudi že podatki izvoza za december, tako da lahko sestavimo izvoz vsega preteklega leta. V decembru 1923 smo izvozili 275 tisoč ton blaga v vrednosti 828 milijonov dinarjev. Prirastek v tonah znaša 48 %, v denarju pa 15%. Vzemimo skupaj leti 1923 in 1924:

Leta 1923. 3.025.914 ton, 8.048 milijonov 843.930 Din; leta 1924. 3 milijone 915.700 ton, 9.538.774.432 Din. Skupaj 889.786 (29.41 %), 1.489 milijonov 930.502 Din (18.51 %).

Izvoz se je torej izdatno dvignil; skoraj za tri desetine glede kvalitete in za slabšo petino glede vrednosti.

Navedli bomo še glavne predmete izvoza v decembru po tonah in po vrednosti:

Koruza 92.474 ton, 189.6 milj. Din.
Pšenica 23.879 ton, 104.1 milj. Din.
Drugo žito 3.319 ton, 11.6 milj. Din.
Stavbeni les 77.680 ton, 94.8 milijona dinarjev.

Kurivni les 29.320 ton, 8.8 milj. Din.
Sveže meso 2.198 ton, 59.4 milijona dinarjev.

Pšenična moka 8.280 ton, 51.2 milijona dinarjev.

Jajca 849 ton, 30.6 milijona Din.

Baker 502 ton, 21.6 milijona Din.

Bob in fižol 3798 ton, 16.5 milijona dinarjev.

Cement 30.208 ton, 14.1 milj. Din.

Razno 105.218 ton, 200.5 milj. Din.

Največ koruze je šlo v Avstrijo (za 71.2 milj. Din), v Češkoslovaško, 56.5, in v Milan, 18.9. Pšenice je kupila Bolgarija za 45.8 milijonov dinarjev, Ogrska za 17.4, drugo žito pa posebno Grška 6.8 in Avstrija 4.3. Stavbnega lesa je šlo v Italijo za 64.7 milijonov dinarjev, na Francosko za 9.9, v Avstrijo za 8.7, kurivnega lesa pa v Italijo za 4.8 in na Ogrsko za 3.4. Mesa je kupila Avstrija za 37.1 milijonov, Italija za 10.4, Švica za 7.7. Pšenične moke, Češkoslovaška za 15.6, Bolgarija za 13.9, Avstrija za 13.8; jajc Švica za 20.9, boba in fižola Italija za 11.7 itd.

Koruza je obdržala prvo mesto v izvozu, ki ga je imela tudi že v novembru. V decembru 1924 smo eksportirali 9247 vagonov, toliko kot doslej še nikoli, razen v letošnjem januarju.

Zivine smo pa izvozili toliko:

	dec. 1923	dec. 1924
Konj	3.761	2.841
Goveda	14.187	7.635
Praščičev	11.395	5.514
Perotnine	62.996	57.216

Vzrok nazadovanja tiči v porastu dinarja in tudi v izvozarini. Naši tekmeči v izvozu živine so Ogrji, Rumuni in Poljaki, kojih valuta se ni dvignila in ki so dvig dinarja porabili za ojačen izvoz živine v Avstrijo in Češkoslovaško.

Obdavčevanje tujih trgovskih potnikov in agentov po odredbah trgovskih pogodb.

V beograjskem »Economistu« priobčuje g. dr. Milan Todorovič, načelnik v ministrstvo trgovine in industrije, zanimivo razpravo o obdačevanju tujih trgovskih potnikov in agentov, ki je tem bolj aktualna, ker pisatelj odlično sodeluje pri trgovskih poga-

janjih naše države z inozemstvom. Razprava se glasi v slovenskem prevodu nastopno:

»Glede označenega obdačevanja najdemo v raznih trgovskih pogodbah dve razni, v bistvu neenaki odredbi. V nekaterih pogodbah so trgovski

milijonov dolarjev. Ker je obenem dovez se znatno znižal, se je izvoz seveda še bolj poznal. Več okoliščin je ta dogodek povzročilo. Tako je prišlo veliko povpraševanje iz Indije, ker je bil zamenjalni kurz napram Londonu ugoden in kamor je večji del ameriškega zlata iz Londona odtekel. Zraven so prišle nemške zahteve po zlatu iz ameriškega deleža na Dawesovem posojilu. Slednjič je šlo veliko ameriškega zlata v London vsled tamošnjih višjih obresti. Šele močno investiranje ameriškega kapitala v tujini (lani so dali Amerikanci 1200 milijonov dolarjev inozemskega posojila; prim. članek o svetovnem gospodarstvu) je zlati zaklad malo izbalansiralo; sicer bi se bil izredno pomnožil, ker je trgovska bilanca z eno milijardo dolarjev aktivna in dobiva Amerika velika vplačila na obrestih in odplačevanju posojenega kapitala.

Na koncu leta 1924 je dosegla zaloga kovanega zlata v Zedinjenih državah doslej nedoseženi znesek 4600 milijonov dolarjev; to je približno dve milijardi dolarjev več kot je potrebno, da se vzdrži zdravo kreditno in vrednotno gospodarstvo, zato je šlo zlato lahko v večji meri ven, ne da bi to gospodarstvu najmanj škodovalo. V vsem svetu se kaže tendenca k povrnitvi k zlati valuti. To gibanje je posebnega pomena za Združene države; kajti stalno zabranjevanje zlata kot plačilnega sredstva bi bilo vzelo Ameriki glavni vir njene moči. V decembru započeti izvoz zlata pozdravljajo pametni gospodarji v Ameriki kot znak ozdravljenja svetovnogospodarskih razmer.

Iz carinske prakse.

(Nadaljevanje.)

III. Odločba D. S.

O priliki izvoza živine sem carinarnici v Mariboru prijavil v nekem vagonu 51 živih svinj pod 50 kg komad, katere so po tedanji izvojni tarifi bile proste carine, in 3 nad 50 kg. Carinarnica je pa ob priliki uradnega pregleda baje našla 5 živih svinj v teži nad 50 kg in 49 komadov v teži pod 50 kg ter me je na podstavi tega izvida kaznovala.

Zoper rešenje carinarnice sem vložil pritožbo na ministra financ, v kateri sem uveljavil nastopne protirazloge:

Dne 3. marca 1922 so se predmetne svinje v predpoldanskem času stehale posamič ter se je pri tem ugotovilo, da je faktično tehtalo 51 svinj manj nego po 50 kg. Pri tehtanju so bili prisotni: lastnik sam, moj pomočnik in državni živinozdravnik. Opoldne je pa spremljevalec teh svinj — navzlic prepovedi lastnika — svinje nakrmil in napojil. Uradni pregled predmetnih svinj se je izvršil v prvih popoldanskih urah in pri tej priliki se je uradno ugotovilo, da sta dve siti in nakrmljeni svinji tehtali:

ena 51 kg in druga 52 kg! Diferirala je torej teža za samo 3 kg, katera teža, porazdeljena na 51 skupnih svinj, ne znaša niti 0.05 kg na komad. Ako bi se bile svinje uradno pregledale in tehtale par ur pozneje, bi bile prirodno vse tehtale po pod 50 kg, katero mejo je določil zakon!

Očividno ni bila namera zakonodajalca, ko je navedel svinje pod 50 kg kot carine proste, dočim je svinje nad to težo obdačil s 150 Din za komad, da bi prve — napojene in nakrmljene — ne smele tehtati niti 1 gram nad 50 kg; pač pa je gotovo bil njega namen, zabraniti carine prost izvoz svinj, katerih teža bi presegala vsaj 5—10% v tarifi določene skrajne teže 50 kg. Tudi ni povoda za kazni, ako je bila večja teža povzročena prirodno ali po elementarnem pojavu. Če bi bil na predmetne svinje n. pr. zapadel sneg med enim tehtanjem in drugim, bi bila tudi nastala majhna razlika v teži, katera bi se pa naravno odstranila pri tehtanju v gorkem hlevu. Kazen je potemtakem nepravilna ter ne odgovarja intencijam zakona, ki predpostavlja za kazni — namero oškodovati državo. Ta namera v našem primeru popolnoma odpade: največ bi bila morala carinarnica, v dvomu, ubrati tudi carino za oni dve svinji, ki sta po carinarničnem naziranju tehtali čez zakonito določeno težo, a ne kaznovati.

Gornjo pritožbo je ministarstvo financ s svojim rešenjem C br. 32.272 od 24. avgusta 1924 odklonilo ter potrdilo carinarnično prvotno razsodbo. Proti rešenju ministrstva sem predložil tožbo na Državni svet, kateri pa do danes ni še izdal svoje odločbe. Čim se mi ta vroči, jo naknadno priobčim.

IV. Odločba D. S. št. 34.812 od 6. nov. 1924.

Za stranko N. N. v Zagrebu sem 11. marca 1922 prijavil carinarnici v Mariboru pomotoma 7221 kg svežega svinjskega mesa namesto pravilnejše 8421 kg. Carinarnica me je zato kaznovala, ker je »našla« baje 1200 kg neprijavljenega mesa, češ, da sem hotel oškodovati državo za odpadajočo izvozno carino.

V pritožbi na gosp. ministra financ proti razsodbi carinarnice sem navedel sledeče ugovore:

Predmetno deklaracijo je sestavil moj pomočnik na temelju tovarnega lista, v katerem je bila navedena pravilna teža 8421 kg; istotako je bila navedena pravilna teža 8421 kg v izvojni prijavi, v izvojni statistiki in v veterinarskem spričevalu, katere štiri listine so bile priložene deklaraciji. Poleg teže mesa je bila v listinah naznačena tudi teža ledu, namreč 1200 kg; ta teža je bila pri sestavljanju deklaracije pomotoma odbita od teže mesa.

Dolžnost carinarnice je po čl. 37. car. zak., da primerja deklaracijo s priloženimi dokumenti in da presoja, da li je ona napisana po tarifi in za-

konskih predpisih. Ako se deklaracija ne ujema s priloženimi listinami, mora carinarnica deklaracijo vrniti vlagatelju s pripombo, v čem obstoja nepravilnost in s pozivom, da vlagatelj pogrešek popravi ali vloži drugo naknadno deklaracijo. (O. D. S. od 15. sept. 1908, št. 7791.)

Carinarnica v Mariboru je v tem primeru postopala zoper določila zakona in proti navedenim odločbam ter me je potemtakem nezakonito kaznovala. — Ministarstvo financ je z odlokom C br. 32.272 z dne 24. avgusta 1924 priziv odklonilo kot neumesten in v zakonu neutemeljen ter potrdilo carinarnično razsodbo. Državni Svet pa je na mojo tožbo z odločbo št. 34.812 od 6. nov. 1924 tožbi ugodil iz sledečih razlogov:

»Žalilac se odmah u zaslušanju br. 6411 branio, da je u tovarnom listu i u overenju o poreklu robe, koje je ispravi podneo uz deklaraciju, bila označena stvarna težina robe, koja je i pregledom nadjena, te je carinarnica shodno čl. 37. car. zak. uporedjavjući deklaraciju sa podnetim ispravama bila dužna vratiti deklarantu, da drugo napiše. Tu odbranu žalioaca ni carinarnica ni Ministar Financija nisu cenili, a od toga, međjutim, zavisi i postojanje dela iz čl. 166. car. zakona. Ovo tim pre, što bi odbrana njegova bila osnovana, ako je u podnetim ispravama označena stvarna količina, pošto se ona u tome slučaju ne bi slagala sa težinom, označenom u deklaraciji, te bi je carinarnica imala vratiti deklarantu po čl. 37. car. zakona kao neispravnu, da grešku ispravi.

Stoga je D. S. na osnovu čl. 201. car. zak. rešio: da se i žalbeno rešenje poništi. (Nadaljevanje sledi.)

Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

65. Naša kovaška obrt in industrija. Poljedelsko orodje in naprave se izdelujejo v naši državi na obrtniški, hišno-industrijski ali tovarniški način.

Na obrtniški in hišno-industrijski način poslujejo na starodavne tradicije vezani kovači v Srbiji, Bosni in Hercegovini, Črni gori in Dalmaciji ali moderni kovači, ki izdelujejo po celi državi okove za vozove, podkve, pluge, motike, sekire itd. V Srbiji so ti kovači v jugo-zapadnem delu Srbije Srbi, sicer pa večinoma cigani. Trebe seljakov, vsled česar se ta obrt potrebe seljakov, dočim trpe radi rige, britve, nože itd. nove in popraveseljuje v sela kjer krije po vaseh ljajo stare. Delajo izključno za potega njihovi tovariši v mestih. Ta obrt

Izdelujejo pluge, sekire, motike, ve v mestih od dne do dne bolj peša in trpi deloma radi poševanja modernih kovačev, deloma radi uvoza tujih izdelkov. Nože in britve izdelujejo kovači v Mitrovici, Prizrenu, Užicah in Kragujevcu. Želje za vole in konje, ki se potrebujejo za kovanje na turški način, izdelujejo cigani v Vranji, Jelasinu, Surdulici in Vladičnom hanu v taki množini, da krijejo vso potrebo v državi.

V Bosni in Hercegovini so izvezni kovačev v Varcar-Vakufu, Varešu in Kreševu vsi ostali kovači cigani. Kovači v Varešu izdelujejo pluge, lemeže, kotle, motike, sekire, tečaje, kose, verige itd. V Varešu so v obratu tri fužine s petimi nakovali na vodni pogon, ki izdelujejo pluge, naprave za peko kruha itd. Lastniki teh fužin so: 1. Simo Mitić, 2. Mijo Zlovšić, 3. Jozo in Ilija Iličić, 4. Pero Suljuzović in 5. Ilija Mrčić. V teh fužinah se obdeluje sedaj samo staro železo. Poleg fužin je še 15 kovačev, ki izdelujejo ostale kovaške izdelke na ta način, da večje reči prekujejo v fužinah, dovršijo pa kovanje potem doma v lastni delavnici. Organizirani so v zadrugo. Te fužine in kovači so žalosten ostanek nekdanje sloveče tamošnje industrije.

V Kreševu se nahaja kovaška zadruga, osnovana s pomočjo vlade, da si je mogla nabaviti nakovala in orodje. Zadruga izdeluje pluge, lemeže, motike raznih vrst, razne lopate, svedre, rovnice, kose, sekire, grablje, kline za brane, krampe, kovaško orodje, podkve itd. Tekom 24 ur more izdelati 250 do 300 kg raznega blaga. Poleg zadruge obratujejo tudi drugi kovači, ki izdelujejo te in slične predmete.

Mijo in Ivo Nikolić v Kreševu izdelata na leto deset vagonov konjskih podkev za bosanski podkov.

Karol in I. Verosti v Zenici izdelujeta železne pluge za oranje po goratih njivah in drugo poljedelsko orodje.

Anton Novotny v Prijedoru izdeluje in sestavlja pluge, sejalnice, kopačnice, vetrenjače in ročne mlatilnice. V Bos. Kostajnici izdelujeta brata Ferhatović železne pluge in sicer do 500 na leto.

»Limin« d. d. v Sarajevu izdeluje čohala za konje in govedo.

V vaseh Potočani, Bijelovcu, Biljača in Srebrnica (okraj srebrniški, okrožje tuzlansko se bavi s kovaško obrtjo 20 ciganov. V Livnu izdeluje 15 kovačev-ciganov želje, nože in vile.

V D. Vakufu izdeluje pet ciganov podkve in plužne dele. V Bos. Novom se izdelujejo britve, istotako se britve izdelujejo v Črni Reki in Srpski Suhači; proizvajanje teh britev je precejšnje in pokriva potrebe bosanske krajine in Like. V Foči delajo nožarji izvrstne in sloveče nože. V Starem Majdanu izdeluje šest, v Stari Reki pa štirje kovači poljedelsko orodje. V Tešnju je šest ciganov kovačev, v Višegradu 20 in v Rogatici 42. V zvrniškem okraju v vaseh: v

LISTEK.

Herbert N. Casson:

Dvanajst tipov.

Šesti tip:

VPRAŠAJTE SVOJEGA BANKIRJA!

V džungli finančnega sveta ni nobenih stez in nobena karta jih ne kaže. Vsakdo hodi veliko časa v zablodi. Je pa nekaj maloštevilnih ljudi, ki so skoraj vse svoje življenje prebili v džungli in ki zato poznajo njene nevarnosti, pa tudi znake preteče nesreče. Zato pa poznajo tudi sredstva, kako se nesreči ogniti.

Ti zanesljivi ljudje so bankirji. (V Ameriki in Angliji je poklic bankirja strogo ločen od poklica mešetarja. Bankir sprejema denar in njegova naloga je, da ga plodonosno naloži. Mešetar pa izvrši samo gotov trgovski posel in sicer proti določeni proviziji. Bankir je napram svojemu klijentu v ozkem prijateljskem razmerju, tako nekako kakor odvetnik ali domač zdravnik. Zelo pogosto ima bankir tudi za svoje nasvete stalen leten ho-

norar. V splošnem pa se ozira v tem poglavju Casson predvsem na ameriške razmere. (Op. prev.)

Džungla pa je tudi polna manj zanesljivih ljudi. Faizeri in navadni sleparji se vam ponujajo kot vodniki — goščavi. Imajo celo karte in kažipote pri rokah.

Vse mogoče poti bi vam hoteli pokazati skozi goščavo. Vse vam bodo povedali, karkoli boste zaželeli.

Kakor hitro stopite v džunglo z listino, se vas bo s ponujanjem pomoči naravnost oblegalo.

Na stotine ljudi, ki so sami brezna-dejno zašli v zablodo, se vam bodo ponujali kot ljudje, ki vas pripeljejo na zlato goro.

Je namreč ena najbolj čudnih navad džungle, da vam hočejo bolni ljudje pokazati pot k zdravju in da vam hočejo lopovi in berači dopovedati, da vas žele obogatiti.

Ene reči pa v džungli skoraj ni mogoče najti: nasveta ali uslužnosti brez interesa. Je bolje za vas, če to veste predno vstopite v džunglo, kakor pa če zveste šele po svojem izstopu iz džungle.

Vsi ti vodniki in svetovalci izginejo takoj, če ste izgubili listino. Nenadoma ste sami in zapuščeni.

Če se je kdo v tem pragozdu izgubil, potem postane s posebnim veseljem voditelj ali z drugimi besedami — broker (angl. mešetar). Ali si res morete misliti, če bi v resnici poznal pot na zlato goro, da bi jo za malenkostno pristojbino pokazal vam?

Ne! Če rabite zanesljiv svet, potem je broker zadnji, h kateremu smete iti. Dejstvo, da ni v džungli poštenega mešetarja, morebiti še nikoli ni bilo tako odkrito povedano, toda prepričali se boste, da ta trditev v splošnem drži.

Če pa dvomite, potem vprašajte moža, ki je dvajset let vrednostne papirje prodajal in kupoval.

Ne, da bi bil ravno mešetar naravnost nepošten, toda on si je sestavil svojih lastnih deset zapovedi, svoj lasten npravstveni zakonik. Postavil si je svojih posebnih deset zapovedi, ne da bi pri tem Mojzesove posebno prijateljsko upošteval.

Njegova prva zapoved je: »Tvoj klient naj nosi riziko!«

Nikdar ne misli na sigurnost, vedno misli le na akcijo. »Naprej, dalje!« pravi. Čisto vseeno, kam, samo dalje! Mešetar spravi vsakogar v džungli v gibanje. V splošnem je to za prebivalce džungle čisto »koristno« delovanje.

Toda jaz ne govorim na splošno. Bralcem hočem povedati, kako si ohranijo svoj denar in kako morejo zaslužiti več.

Noben mešetar ne leži ponoči brez spanja v postelji in misli na klijente, ki so danes zaradi njega v revni hiši. Če bi hoteli mešetarji to delati, potem bi morali vsi brez izjeme umreti vsled nespanja.

Mešetar se pusti običajno voditi od govorjenja in ne od načel. Obenem z gibanjem trga se giblje tudi mešetar. Le redko študira ekonomske zakone.

Nima ne karte, ne kažipota in ne kompasa. Sledi samo svojemu klijentu, o katerem pravi, da ga vodi.

On sploh ni voditelj. Kvečjemu spremljevalec. Kakor hitro vam je to jasno, morete mešetarja uporabiti celo z dobičkom.

(Dalje sledi.)

Kalesiji, Prujavoru, Zaseoku, Loparu, Kozluku in Bilotovcu je 20 cigarov kovačev. Cigani se bavijo s kovaško stroko tudi po drugih krajih, vendar pa ne v takem številu, ampak kvečjemu po 1 do 2.

V Vojvodini, Hrvatski in Slavoniji ter v Sloveniji obratujejo takozvani moderni kovači in ti skoro v vsakem večjem kraju.

V Tržiču izdeluje K. Globočnik poleg kos in srpov tudi 20.000 lopat.

V Loki pri Mozirju izdeluje Ivan Kovnik motike, lopate, sekire, cepine, krampe itd. V obratu ima motorni pogon.

V Rušah izdeluje železarna in livarna A. Pogačnika sekire, dleta, cepine, krampe itd. Na dan izdelava do 600 komadov ali 800 kg težine, a pri polnem zaposlenju do 1000 komadov. V obratu ima vodno turbino na 32 konjskih sil in električno centralo z 72 konjskimi silami. Nadalje ima pet strojnih nakoval in vse druge za moderni obrat potrebne stroje. Zaposluje 22 delavcev.

Železarna na Muti ob Dravi izdeluje lopate vseh vrst, vile, motike, sekire, dleta, svedre za razne potrebe, potrebščine za vodovodne naprave, orodje za ključavničarje in kovače itd. Vil izdelava na leto 80.000 komadov, a ostalega blaga 18 vagonov. Poleg tega izdeluje tudi vlite predmete, kakor kotle, ploče za štedilnike, peke, rešetke itd. Ima 14 vodnih tečajev, Francisovo turbino na 95 konjskih sil, elektrodinamo na 47 konjskih sil, 8 nakoval, 4 ventilatorje in vsakovrstno orodje na motorni pogon. Delavcev zaposluje 160.

Poleg navedenih, izdelujejo kovaške predmete: D. Rakuš, Celje, železarna v Framu, Hita Kolumbos, Ruše, »Ostrina« d. z. o. z., ki vsekava žage iz uvožene surovine.

(Dalje sledi.)

Trgovina.

Češkoslovaške indeksne številke v l. 1924. — Indeksna številka za veletrgovino na Češkoslovaškem je izkazovala v mesecu januarju 990, v februarju 1029, v marcu 1036, v aprilu 1022, v maju 1015, v juniju 981, v juliju 965, v avgustu 997, v septembru 997, v oktobru 1008, v novembru 1020 in v decembru 1031.

Prodaja denaturiranega špirta. — Finančno ravnateljstvo v Mariboru je točilem pijač podaljšalo rok za razprodajo v zalogi se nahajajočega špirta do konca meseca aprila t. l.

Padanje cen žitu v Ameriki. — Po vesteh iz Newyorka in Čikaga so cene pšenice in rži na tamošnjih tržiščih dne 5. t. m. dalje oslabele. Padec cen ni bil tako velik kakor 3. februarja. Vendar je bil znaten. Ta preokret se tolmači s tem, da se je špekulacija zaletela, ker sta Nemčija in Rusija večinoma že pokrili svojo potrebo.

Izvozniki govedine in mesa, ki bi se zanimali za zastopstvo za razpečavanje mesa in govedine na Dunaju, naj pošlje o natančen naslov do 15. februarja 1925 Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Tržaški pomorski promet v mesecu septembru 1924. — V mesecu septembru 1924 se je v Trstu v celoti izkrcalo 1.285.472 q blaga, od tega iz Holandije (nemški premog) 285.154 q, iz Anglije (nemški premog) 247.954 q, iz Italije vštveši Reko 123.125 kvintalov in iz Grčije 104.107 kvintalov. — V istem času se je vkrcalo v Trstu 795.225 q blaga in sicer največ v Argentinijo (157.814 q), v Združene države ameriške (133.012 q), v Italijo vštveši Reko (111.071 q) in v Anglijo 78.332 q. — Pomorski promet v Trstu presega 1924 v prvih devetih mesecih promet iste dobe leta 1923 za 60% in dosega skoro 85% pomorskega prometa iste dobe v letu 1913.

Predpisi za uvoz kvasa. Da se zmanjša uvoz kvasa s škodljivimi sestavinami, je Generalna direkcija carin na zahtevo ministrstva trgovine in industrije ter ministrstva za narodno zdravje izdala naredbo z dne 27. m. m., ki vsebuje: Uvoz kvasa je dovoljen edino preko carinarnic, ki imajo kemične laboratorije, in to so: v Beogradu, Novem Sadu, Osijeku, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Skop-

lju in Splitu. Carinarnice bodo pri vsakem uvozu poslane kemijskemu laboratoriju predpisano označeni vzorec kvasa, ki se uvaža, in dovolil se bo samo uvoz onega kvasa, za katerega izda laboratorij uverenje, da ima normalno jakost vrenja (75—85%), da ni pomešan z mavcem, kredo, saharinom ali drugimi snovmi in da ne vsebuje škodljivih sestavin. Uvoz tega kvasa carinarnice ne bodo dovoljevale.

Industrija.

Avstrijska sladkorna industrija. — V Avstriji se pričakuje, da bo letošnji pridelok za približno 20% večji nego je bil leta 1923, ker se je tudi površina, na kateri je nasajena sladkorna pesa, zvišala za 18%. Celotna produkcija se optimistično ceni na 60.000 ton. Avstrijski konzum znaša približno 100 do 120.000 ton na leto. Računa se torej, da se bo 50—60% konsuma krilo z domačim pridelkom. Avstrijska sladkorna industrija se je v zadnjih letih jako ugodno razvila, ako uvažujemo, da je pred dvema letoma krila komaj 11%, v pretečeni kampanji pa približno 30% lastnega konsuma.

Kreditni za sladkorno industrijo. Finančno ministrstvo je odobrilo kredit v iznosu Din 30.000.000 za tovarne sladkorja, ki morajo poravnati račune z dobavitelji sladkorne pese. Ministrski svet in glavna kontrola sta odobrila izplačilo vsote.

Carina.

Ukinjenje carin na žito na Madžarskem. — Madžarska vlada je dne 25. januarja t. l. ukinila uvozno carino za pšenico in rž, za enkrat z veljavnostjo do 1. maja 1925. Ukinjenje ima namen vsaj nekoliko omejiti močno dviganje žitnih cen. Misli se tudi že na ukinjenje carine na moko.

Denarstvo.

Likvidacija banke. Banka »Jugoslavija« d. d. v Bakru ima 15 t. m. izredno glavno skupščino, na kateri se bo sklepalo o likvidaciji družbe.

Promet.

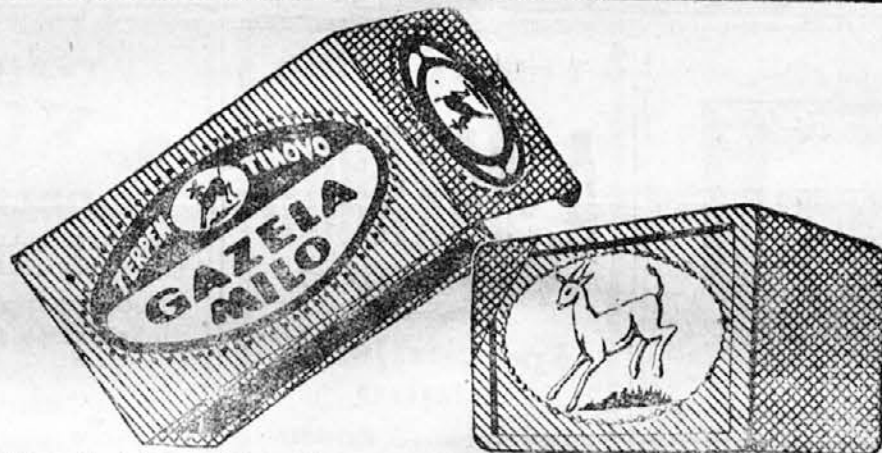
Promet Reke v letu 1924. — Da se razmere v Reki boljšajo, nam kažejo številke o prometu v letu 1924, ki se je napram l. 1923 povečal za skoro 100%. Celokupni blagovni promet je dosegel 402.438 ton (leta 1923 2060 ton). Od tega je bilo uvoza 229.762 ton (v letu 1923 pa 126.262 ton), izvoza je bilo 172.677 ton (v letu 1923 samo 82.798 ton).

Ureditev tarifnih vprašanj. — Kakor poročajo iz Beograda, je prometni minister Andra Stanić izjavil zastopnikom Centrale industrijskih korporacij, da bo še enkrat proučil vprašanje lomljenih železniških tarif in jih v najkrajšem času uredil. Obenem s Centralo industrijskih korporacij je podal komercialni oddelek državnih železnic prometnemu ministru poročilo o tem vprašanju in predlagal poenostavljenje železniških tarif, da se ustrezno zahtevam yseh gospodarskih krogov.

Pred zgradbo proge Plavnica — Podgorica. Kakor pišejo listi iz Beograda, se bodo dela ozkotirne proge Plavnica — Podgorica pospešila in bo proga v treh mesecih gotova.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev za ljubljansko okoličje vabi na svoj redni letni občni zbor, ki se bo vršil v petek, dne 13. februarja t. l. ob 9. uri dopolne v gremijalni zbornici, palača Ljubljanske kreditne banke, Aleksandrova cesta I.-I. z običajnim dnevnim redom.

Dobiček in zadovoljstvo svojih odjemalcev boste dosegli le s tem blagom

Razno.

Francoski finančniki in Rusija. Predsednik banke za zunanjo trgovino Taratuta, ki se je vrnil s Krasinom iz Pariza, je predložil sovjetski vladi četvero ponudb uglednih francoskih bank v svrhu ustanovitve francosko-ruske banke v Parizu. Nekatere francoske finančne skupine bi bile pripravljene dati tej banki na razpolago polovico potrebnega kapitala ter ji zagotoviti znaten kredit. Sodelovanje obeh držav pri ustanovitvi navedene banke bi omogočilo, da bi tudi ameriški finančni krogi nakazali Rusiji potrebne kredite v svrhu pospeševanja obnove sovjetskega gospodarstva. Sovjetski banki za inozemsko trgovino so ponudile izdaten kredit tudi druge francoske banke, tako da bi sovjetska vlada v kratkem času pričela z večjimi uvoznimi in izvoznimi operacijami. Taratuta pravi, da so Krasinova gospodarska pogajanja s francosko vlado vzbudila veliko zanimanje pri »Centralni banki Francije« za gospodarstvo Rusije.

Naša podonavna federacija in stališče Češke. Z ozirom na diskusijo o ustanovitvi Podonavske federacije pravi »Prager Presse«, da eksistirajo na bivšem avstrijskem ozemlju politično in gospodarsko neodvisne države. S temi mora računati vsak resen politik. Brezplodno je sanjati o ustanovitvi Podonavske federacije, kajti stvaritev takega političnega organizma bi imela za posledico iste konflikte, ki jih je provajala bivša habsburška monarhija. Razlika bi bila samo sledeča: Medtem, ko so v bivši monarhiji izvajali absolutno gospodar-

stvo Nemci in Ogri, bi imeli v Podonavski federaciji nadvlado Slovani. Tega pa Češkoslovaška nikakor ne želi. Sicer se dobro zaveda interesov, ki so skupni državam srednje Evrope: zato pa hoče pospeševati potrebno solidarnost z gospodarskimi in političnimi pogodbami. S to realnostjo bi morale računati tudi druge države, ki želijo mir. In v tem slučaju bi se morale končno odpovedati slehernim načrtom, ki merijo na ustanovitev Podonavske federacije.

Koliko tujih delavcev je zaposlenih v Belgiji? Uradna statistika pravi, da je zaposlenih v Belgiji približno 20.000 tujih delavcev in sicer 15.600 v rudnikih, 4.300 pa v raznih delavnicah. Po narodnosti se delijo v Italijane, katerih je 5430, v Alžirce in Marokance, katerih je 3600, Francozov je 2200, Poljakov 2750, Nizozemcev je 1200, Jugoslovanov 400, Čehoslovakov 400, Rusov 130, Špancev 110 in Angležev 63. Razen teh je zaposlenih v Belgiji tudi nekaj Abesincev, Svicarjev, Turkov in Senegalecev.

Zvišanje davkov na opojne pijače v Rusiji. Ko je prišla v Rusiji sovjetska vlada na krmilo, je svečano prepovedala sleherni izdelovanje žganja. Ta prepoved je ostala v veljavi do konca januarja. Sedaj pa se je sovjetska vlada odločila za ukrep, ki je v polnem nasprotju z njenim dosedanjim zadrževanjem naprav alkoholnemu vprašanju. Dovolila je zopet izdelovanje »vodke« ter uvedla monopol na žganje. Ta korak opravičuje sovjetska vlada s trditvijo, ad ne more najti nobenega drugega sredstva za poravnavo deficita. Tudi na druge opojne pijače, kakor na pivo in

vino, ki je sedaj prodajajo v Rusiji zasebni trgovci, je naložila sovjetska vlada visoke davke.

Nemčija gradi neposredno nova letala. Poročevalec za vojni proračun poslanec Bouilloux objavlja v listu »Oeuvrec« daljšo razpravo o nemškem zrakoplovstvu ter naglašja, da gradijo Nemci neprestano nova letala. Kakor zatrjuje Bouilloux dobi počenši z letom 1927 v Nemčiji vsako leto 2000 pilotov oblastveno dovoljenje za izvrševanje letalske službe.

Urad za pospeševanje obrti v Celju ima začasno v zalogi sledeče tiskovine, ki jih razpošilja po naročilu poštnine prosto: 1. združna pravila v obliki priročnih knjižic (2. izdaja), po Din 3.50.—, 2. potrdila za prejemke, dvodelne, v blokih po 100 listov, blok po Din 16.30.—, 3. plačilne naloge za predpis letne doklade in denarnih glob s poukom za dolžnike, komad po 20 par.—, 4. izjave o preizkusnem predmetu za pomožniške preizkušnje, komad po 25 par., 5. »Obrtno pravo«, poljudna izdaja obrtnega zakona, 362 strani, izvod po Din 4.50.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
 izvrstno
Kolinsko cikorijo
 domači izdelek.

Ljubljanska borza.

6. februarja 1925.

Blago: Remeljni pričeljeni (po naročilu), feo meja bl. 650; deske, 40 mm in 50 mm, III. vrsta, feo meja den. 480; bukovni krliji, od 25 cm prem. naprej, od 2.50 m dolž. naprej beli, brez srea, feo naklad. post., 3 vag., den. 440, bl. 445, zaklj. 440; borove deske, 50 mm, 4 m dolž., feo nakl. avstr. meja bl. 710; bukovna drva, 1 m dolž., napolsuha, feo nakladalna postaja bl. 20; pšenica bačka, par. Ljubljana bl. 560; pšenica domača, feo Ljubljana den. 475; moka pšenična krmilna št. 8, pap. vreče, b/n, feo Ljubljana bl. 300; otrobi fini pšenični, jutate vreče, b/n, feo vag. Ljubljana bl. 240; koroza nova prompt., feo Ljubljana bl. 270; koroza nova, dob. febr., feo Postojna trans. bl. 275; dtto, dob. marec, bl. 290; dtto, dob. april, bl. 300; koroza nova, def. umetno sušena, loco Ljubljana bl. 250; rž, par. Ljubljana bl. 490; oves srbski, par. Ljubljana bl. 330; oves bački, rešetan, loco Ljubljana bl. 365; krompir beli, feo dol. postaja bl. 155; fižol koks. la, štaj., b/n, feo vag. Postojna trans. bl. 525; fižol ribničan, čišč., b/n, feo Postojna trans. den. 340.

Vrednote: 7% invest. pos. iz l. 1921 bl. 65; loter. 2 1/2% drž. renta za vojno škodo den. 130; Celj. pos. den. 210, bl. 212, zaklj. 210; Ljublj. kred. banka den. 230; Merkantilna banka den. 115; Prv. hrv. šted. den. 895, bl. 902; Str. tov. in liv. bl. 147; Trb. prem. dr. bl. 410; Zdr. pap. Vevče den. 100; »Stavbna družba« den. 280, bl. 290.

TRBOVELJSKI PREMOG, DRVA, KOKS, ANGLESKI PREMOG, SLEZIJSKE BRIKETE dobavlja
„ILIRIJA“, Ljubljana
KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220.
 Plaćilo tudi na obroke!

Tržna poročila.

Mleko, maslo, sir, jajca na trgu v Mariboru (dne 1. februarja 1925). 1 liter mleka 3—3.50, 1 liter smetane 12 do 16, 1 kg surovega masla 40—44, masla kuhanega 50—54, ementalnega sira 150, polementalskega 80, trapistovskega 35, grojskega 40, tilsitskega 40, parmašana 125, 1 kos sirčka 5—10, eno jajce 1.25—1.50 Din.

Cene špecerijskemu blagu v Mariboru (1. febr. 1925). 1 kg kave I. 70 do 80, II. 45 do 60, 1 kg pražene I. vrste 80 do 100, II. 50 do 75, 1 kg soli 3.50 do 4, 1 kg testenin 10 do 12, sladkorja v prahu 17, v kristalu 15, v kockah 17, pšeničnega škroba 18, riževga 25 do 30, riža 7, do 20, mila 18 do 19 Din.

Mlevski izdelki na trgu v Mariboru (dne 1. febr. 1925). 1 kg pšenične moke št. 0 Din 8, št. 2 7.50, št. 5 6.50, št. 6 6, št. 7 5, prosene kaše 6, ješprenja 7 do 8,

koruzne moke 4.50 do 6, koruznega zdroba 5 do 6, pšeničnega 9, ajdove moke št. 1 B, št. 2 7, liter kaše 6 do 6.50 Din.

Tržne cene za meso v Mariboru (1. februarja). 1 kg govejega mesa I. 20, II. 16—17.50, III. 15, v ampov 10—12, pljuča 8—12. Teletina: 1 kg teletine I. 20, II. 17.50, jetra 20, pljuča 15. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 15—30, salo 30, šrevna mast 25, pljuča 10—12, jetra 18 do 20, slanina sveža 22.50—37.50, papricirana 25—41, prekajena 35—37, mast 36—37.50, prekajeno meso 35—38, šunka 38—48. Drobniča: 1 kg koštrunovega mesa 18. Klobase: 1 kg krakovskih 40 do 45, debrecinskih 38, brunšviških 25 do 30, pariških 38, posebnih 32—33, hrenovk 38, kranjskih 40—43, 1 komad prekajenih 6—8 Din. Perutnina: 1 piščanec majhen 25, večji 45, kokoši 40 do 50, raca 65, gos 80—100, purani 65—125, zajec domač majhen 20—27.50, večji 40 do 50 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na sejem 30. januarja 1925 se je pripeljalo 56 svinj in koza, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 162.50 do 212.50, 7 do 9 tednov 162.50 do 212.50, 3 do 4 mesece 300 do 350, 5 do 7 mesecev 625 do 700, 8 do 10 mesecev 800 do 875, 1 leto 1375 do 1625, 1 kg žive teže 14.50 do 15, 1 kg mrtve teže 17.50 do 20, koze komad 250 Din. Prodalo se je 34 komadov.

Celjski trg (1. t. m.). Govedina: v mesnicah I. 25, II. 23; na trgu I 23 do 25, II. 15 do 22. Teletina: I. 30, II. 25. Svinjina: prašičje meso I. 30, II. 25, slanina I. 30 do 36, II. 30; mast: ameriška 33, domača 38, šunka 32 do 40, prekajeno meso 32 do 40. Mleko 3.50 do 3.75, jajce 1.25 do 1.50. Špecerijsko blago: Kava Portorico 76, Santos 60, Rio 52. Sladkor kristal 16, v kockah 18. Riž 9 do 15. Testenine 12.50 do 13. Milo 17 do

Zlatorog terpentinovo milo,

naiboljši domači izdelek, ne sme manjkati v nobeni trgovini! Vsaka gospodinja, katere je prala enkrat s tem milom, ne bo več kupila drugega mila!

20. Moka »00« in »0« 7.80, »2« 7.30, »4« 6.80. Ržena moka 5.80, koruzna 4. Zito: pšenica 480, rž 120, ječmen 415, oves 370, kuruza 280, fižol 500 do 600. Krma: seno 60 do 80, slama 50 do 55. Krompir 1.50 do 1.75.

Zagrebski tedenski sejem (4. t. m.). Dogon dober. Cene so se obdržale na nivoju od prošlega tedna. Promet večinoma kmečki. Za kg žive teže so notirali: voli domači I. 13 do 14, II. 11.50 do 12.50, III. 8.75 do 10, bosanski I. 11.50 do 12.50, II. 10.50 do 11, III. 8 do 9, krave domače I. 11.50 do 12, II. 9 do 10, III. 5 do 6, bosanske II. 8.50 do 10, III. 4.50 do 6, junci domači I. 12.50 do 14, II. 10 do 11.50, teleta 17 do 18.50, svinje nepitane 14 do 17, pitane sremse 17 do 18.75, pitane domače 16.50 do 17.50 Din. Krma: detelja in lucerna 100 do 138, seno I. 100 do 112, II. 75 do 95, otava 100 do 125 Din za 100 kg.

Cene na tržaškem trgu. Oddaja na debelo, dne 3. t. m. Česen 900—1000 lir, pomaranče 70—130, rdeča pesa 60, kisl zelje 130—165, karfiol 80—160, kapus 80—120, čebula 110—180, fige (suhe) 220, salata 60—400, limone (100 komadov) 6.70, jabolka 80—250, krompir 60 do 80, hruške 100—240, paradižniki 200 do 300, radič 160—310, radič (rdeč) 230 do 340, repa 30, špinaca 110—340 lir.

Dunajski goveji sejem (3. t. m.). Dogon 2337 komadov. Od tega je bilo iz Jugoslavije komaj 13 komadov. Domačih je bilo 929, iz Madžarske 399, iz Češkoslovaške 95, iz Rumunije 901. Nazadovale so cene volom vseh kakovosti za 500 aK pri kg. Ostalo nespremenjeno. Za kg žive teže notirajo v tisočih aK: voli 11.5—19, biki 13—17.5, krave 11.5 do 16, slaba živina 7—11.

Dobava, prodaja.

Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 16. februarja t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 160.000 kg koruze. — Dne 21. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici glede dobave enega tovornega avtomobila. — Dne 24. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave okroglega železa, pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici glede dobave vijakov. — Dne 25. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave grafikov, knjižic za nove vozne rede itd.; pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave vrvic za mašenje. — Dne 26. februarja t. l. pri ravnateljstvu

državnih železnic v Sarajevu glede dobave bandaž za kolesa; pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici glede dobave mrežic za plinsko razsvetljavo. — Dne 16. februarja t. l. pri Odelenju za mornarico v Zemunu glede dobave 10 vagonov pšenične moke (tip 6. novosadske borze). — Dne 20. februarja t. l. pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 14.200 m² drv.

Dobave. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 25. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave raznih tiskovin. — Dne 26. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu glede dobave razne pločevine. — Dne 27. februarja t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu glede dobave 130.000 kg bukovega lesnega oglja; pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici glede dobave sanitetskega materiala, glede dobave klingerita in glede dobave 2 strojev »frezovk«.

* * *

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Nabava pisemskih in denarnih vreč. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje v smislu čl. 86.—98. zakona o drž. računovodstvu ponovno (drugo) ofertalno licitacijo za dobavo 300 pisemskih in 300 denarnih vreč na dan 28. februarja 1925. Licitacija se vrši ob 11. dopoldne v sobi št. 43 v I. nadstropju Sv. Jakoba trg št. 2. Pogoji so na vpogled pri ekonomskem odseku (soba št. 41) direkcije. Drajitelji morajo položiti 5% (inozemci 10%) kavejco pri pomožnem uradu direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani najkasneje do 10. ure na dan licitacije.

Najboljši šivalni stroj je edino le Josip Petelinc-a
znanka
Grizner in Adler
za rodbino, obrt in industrijo
Ljubljana
Pouk v vezen u brez-lažen. Večštna sorodnja Delavnica za popravila
Na veliko Telef. n 913 Na malo

Colombo
CEYLON TEA
100 grammes no. 1

Veletrgovina
v
A. ŠARABON
v Ljubljani
priporoča
špecerijsko blago
raznovrstno žganje moko in deželne pridelke raznovrstno rudninsko vodo
Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
CENIK NA RAZPOLAGO!

TVRDKA
A. VOLK
LJUBLJANA
Veletrgovina žita in mlevskih izdelkov
priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične moke najboljših banaških mlinov, otrobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo, ješprenj, nadalje pšenico, koruzo, oves, fižol in druge poljske pridelke
Telefon štev. 449.
Brzjavite: VOLK.
ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Pozor! Trgovci! Pozor!
IGNAC ŠEME, št. Vid pri Sili, neznana, da izdeluje biče, termeni in gože za cepe po zelo nizki ceni. Se toplotno priporoča večjim odjemalcem. Pri večjem naročilu pri meren popust. Zadržajte vzorčni cenik!
Priporoča se
veletrgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga, raznovrstnega žganja in spirita
Gregorc & Verlič
Ljubljana
Zahtevajte cenike!
Brzjavke: Grelič.
Telefon štev. 246.

VINOCET
tovarna
vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi
: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristinega vina.
ZAHTEVAJTE PONUDBO!
Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.
Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Josip Petelinc, Ljubljana
Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!
Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, snemce, toaletno blago.
Telefon 915. Telefon 915

Cenjenim trgovcem in industričcem se priporoča solidno domače
spedijsko podjetje
„JUGOPORT“ na Sušaku, Uskoška ulica št. 55.
Podružnica podjetja na Rakeku in Jesenicah. Prevzema vsakovrsne transporte, ocarinjenja in vskladiščenja blaga. Informacije brezplačno!

AVTO
benzin, pnevmatika olje, mast, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi
Iugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

Popolnoma varno naložite denar v
Ljubljansko posojilnico
F. Z. Z. O. Z., ki posluje v novopreurejenih prostorih
v Ljubljani, Mestni trg št. 6.
Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje najugodneje ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. — Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvo. Daje tudi TRGOVSKE KREDITE ter sprejema v inkaso fakture in esije terjatev.

Volna in trikotaža, galanterija
engros
Gaspari & Faninger - Maribor